

ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

Administrative Factors Affecting High Achievement of Students in Schools
under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area 5

จามร จังหวัดกลาง^{1,*} และเข็มทอง ศิริแสงเลิศ²
Jamorn Changwatklang^{1,*} and Khemthong Sirisanglert²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ และ 3) ศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูฝ่ายวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 104 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 52 คน และครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 52 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่ามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .91 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ ENTER ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการปฏิบัติปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านองค์การ และด้านทรัพยากร 2) ปัจจัยทาง การบริหารมีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนกันในทางบวก ($r = .227$) ที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ .01 จำนวน 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ และ 3) จากกรวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 สามารถ พยากรณ์การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ได้ร้อยละ 3.4 ปัจจัยที่พยากรณ์การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้แก่ ปัจจัยด้าน การบริหารงาน วิชาการ (X_4) เขียนในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ } Y = .024 + .349(X_4)$$
$$\text{คะแนนมาตรฐาน } Z_y = .184(ZX_4)$$

คำสำคัญ: การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปัจจัยทางการบริหาร

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 11120
M.Ed., Student in Educational Administration, Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburee 11120,
Thailand

² คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี 11120
Faculty of Education, Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburee 11120, Thailand

*Corresponding author, e-mail: morn_double@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study administrative factors in schools under the office of Nakhon Ratchasima primary education service area 5; 2) analyze the relationships between administrative factors and the high achievement of students in schools ; and 3) construct a regression equation for prediction of the high achievement of students in schools. The research sample 104 persons totally comprised 52 school administrators and 52 teachers who were responsible for academic affairs in schools under the office of Nakhon Ratchasima Primary Education service area 5 that the students had high achievement. The employed research instrument was a rating scale questionnaire with reliability coefficient of .91. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and multiple regression analysis : ENTER. Research findings showed that 1) two administrative factors, namely, the person factor and the academic administration factor were rated at the highest level; while two factors, namely, the organization factor and materials factor were rated at the high level; 2) in over all the administrative factors had the relationships with the high achievement of students in schools at low; when considered, it was found that one factor, namely, the academic administration factor ; and 3) from the analysis of the above factors which correlated significantly at the .01 level with the administrative factors in schools, a regression equation that could predict the high achievement of students in schools under the office of Nakhon Ratchasima Primary Education service area 5 by 3.4 percent was developed using the combination of academic administration factor (X_4) as predictor; the predicting equations in the forms of raw score and standard score were as shown below:

$$\text{(Raw score)} \quad Y = .024 + .349(X_4)$$

$$\text{(Standard score)} \quad Z_y = .184(ZX_4)$$

Keywords: High academic achievement, Administrative Factors

บทนำ

เป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษาคือคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นภาพรวมของผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ตามหลักสูตร ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทักษะการปฏิบัติ และควมมีคุณธรรม จริยธรรม อันเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ได้กล่าวถึง การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลานานกว่า 18 ปี ที่กระทรวงศึกษาธิการ มีความพยายามที่จะปฏิรูป การศึกษาทั้งระบบ อย่างไรก็ตามการประเมินผลการปฏิรูป การศึกษา พบว่า มีหลายเรื่องที่ประสบผลสำเร็จแต่ยังมี หลายเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง และต่อยอด เช่นกัน อาทิ ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนต่ำ ขาดคุณลักษณะพึงประสงค์ทั้งการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานการสังเคราะห์สถานการณ์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทยที่ระบุว่า ปัจจัย ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา คือ คน ระบบ สภาพแวดล้อม ทางกายภาพและทางสังคม รวมทั้งทรัพยากรสนับสนุน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, น. 2-3) ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยทุกอย่างในสถานศึกษาล้วนส่งผล ต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งวัดจากการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบัน ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2559 พบว่า

คะแนนระดับประเทศยังบ่งบอกถึงคุณภาพการศึกษาที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย โดยพบว่า ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ คือ อยู่ระหว่างร้อยละ 40-49 ซึ่งเมื่อนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2559 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มาเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระดับชาติพบว่า มี 52 โรงเรียนจาก 216 โรงเรียนที่มีผลการทดสอบเฉลี่ยทั้ง 5 กลุ่มสาระอยู่ในระดับที่สูงกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5, 2560, น. 2) ซึ่งเป็นสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน มีบริบท และสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน แต่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกัน ตามหลักการบริหารการศึกษา ความสำเร็จขององค์การเกิดจากปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านองค์การ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านวิชาการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงน่าจะมีปัจจัยทางการบริหารที่ต่างจากโรงเรียนอื่น ๆ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ประกอบกับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยทางการบริหารใดที่ส่งผลให้นักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเพื่อนำข้อค้นพบไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 และที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเองตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และที่สำคัญที่สุดคือเพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
3. เพื่อศึกษาสมการพยากรณ์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการบริหาร และสังเคราะห์เป็นปัจจัยทางการบริหารทั้งหมด 20 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำ การบริหารงานบุคคล การบริหารจัดการ การทำงานเป็นทีม แรงจูงใจ โครงสร้างองค์การบรรยากาศองค์การ วัฒนธรรมองค์การ การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม การติดต่อสื่อสาร งบประมาณ พัสดุและอาคารสถานที่ เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการวัดและประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถจัดกลุ่มของปัจจัยได้ 4 กลุ่ม ส่วนตัวแปรตามคือ ผลการสอบวัดผลระดับชาติ (O-NET) จำนวน 5 วิชา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้ง 5 วิชาสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 52 โรงเรียน สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยทางการบริหาร

1. ด้านบุคคล
  - 1.1 ภาวะผู้นำ
  - 1.2 การบริหารงานบุคคล
  - 1.3 การบริหารจัดการ
  - 1.4 การทำงานเป็นทีม
  - 1.5 แรงจูงใจ
2. ด้านองค์การ
  - 2.1 โครงสร้างองค์การ
  - 2.2 บรรยากาศองค์การ
  - 2.3 วัฒนธรรมองค์การ
  - 2.4 การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม
  - 2.5 การติดต่อสื่อสาร
3. ด้านทรัพยากร
  - 3.1 งบประมาณ
  - 3.2 พืชดูแลและอาคารสถานที่
  - 3.3 เทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ด้านการบริหารงานวิชาการ
  - 4.1 หลักสูตร
  - 4.2 การจัดการเรียนรู้
  - 4.3 กิจกรรมการวัดและประเมินผล
  - 4.4 การวิจัยในชั้นเรียน
  - 4.5 แหล่งเรียนรู้
  - 4.6 การนิเทศการศึกษา
  - 4.7 การประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวแปรตาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1. ภาษาไทย
2. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. ภาษาอังกฤษ
4. คณิตศาสตร์
5. วิทยาศาสตร์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2559 สูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 52 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และ ครูฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์สูง จำนวน 104 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 52 คน และ ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 52 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

- 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นครอบคลุมปัจจัยทางการบริหารทั้งสิ้น 4 กลุ่ม จำนวน 20 ปัจจัย ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความตรงของแบบสอบถามระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.910

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบ ENTER (Multiple Regression Analysis: ENTER) เพื่อคัดเลือกปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 มีระดับการปฏิบัติตามปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคคล

และปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ ส่วนระดับการปฏิบัติตามปัจจัยอยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านองค์การและปัจจัยด้านทรัพยากร

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = .227$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($r = .184$)

3. ผลการศึกษาสมการพยากรณ์การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สามารถพยากรณ์การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ได้ร้อยละ 3.40 ($R = .034$) โดยสามารถสร้างสมการถดถอยระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน จากปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ (X_4) เขียนในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนดิบ} & Y = .024 + .349(X_4) \\ \text{คะแนนมาตรฐาน} & Zy = .184(ZX_4) \end{aligned}$$

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 สามารถนำประเด็นมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนจากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เพราะงานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้ความมีคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ปัจจัยด้านวิชาการ ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ และปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน

2. ปัจจัยด้านบุคคล เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานบุคลากรมากกว่าด้านอื่นทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ได้นั้นต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ มอบหมายงานบุคลากรให้ตรงกับความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำเตียง กำเกลี้ยง (2556, น. 134) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยเรียงลำดับได้ดังนี้ ภาวะผู้นำ บรรยากาศ/วัฒนธรรมองค์กร วิสัยทัศน์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ การจูงใจ การทำงานเป็นทีม โครงสร้าง/บริบทองค์กร การติดต่อสื่อสาร การกำหนดเป้าหมายและการใช้เทคโนโลยี/สารสนเทศตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านองค์กร เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนให้ความสำคัญต่อปัจจัยทางการ

บริหารด้านองค์กร โดยผู้บริหารจัดโครงสร้างองค์กรและสายการบังคับบัญชาอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล มีสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เหมาะสมและเอื้อต่อการทำงาน ครูและบุคลากรในโรงเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ใช้การสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่ายแบบสองทางสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพร ประทุมพงษ์ (2556, น. 119) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารด้านโครงสร้างการบริหารของโรงเรียน ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการจูงใจด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4. ปัจจัยด้านทรัพยากร เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนน้อยที่สุดจากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีระดับปัจจัยด้านทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโรงเรียนขาดการนำทรัพยากรมาใช้ให้เหมาะสม เช่น งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ขาดแคลนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในงานในด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์และโรงเรียนมีเสถียรวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัยไม่เพียงพอต่อการใช้งานเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำเตียง กำเกลี้ยง (2556, น.135) ได้ศึกษา ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี/สารสนเทศ

5. ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทางบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้านของปัจจัยทางการบริหารกับภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีผลสัมฤทธิ์สูงเพียงด้านเดียว ที่ระดับนัยสำคัญ

ทางสถิติ .01 คือ ปัจจัยด้านบริหารงานวิชาการ แสดงให้เห็นว่า ถ้าปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ระดับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ได้จัดการศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการบริหารงานงานวิชาการโดยให้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง และจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างเคร่งครัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 3-8) และได้รับการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554, น. 2) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมชัย สโรบล (2550, น. 144) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พบว่า ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาโดยค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรสาเหตุต่อปัจจัยการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการจัดการ ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยการจัดองค์การ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองตามขั้นตอน PLC ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา รวมทั้งส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีและมีพฤติกรรมที่เหมาะสม เกิดความรู้ความเข้าใจสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละรายวิชา

1.2 ในด้านการบริหารการศึกษา ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนด้วยกันเองเพิ่มมากขึ้น เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในสังกัดให้สูงขึ้น และมอบหมายโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงควรจัดสถานที่ให้เป็นแหล่งวิทยากรให้ความรู้และบริการชุมชนเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพพบทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในการบริหารจัดการในการจัดการเรียนรู้อในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

2.2 ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นปัจจัยที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงของนักเรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยเจาะลึกด้านการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คำเตียง กำเกลี้ยง. (2556). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น)*.

- เปรมชัย สโรบล. (2550). *ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*. (วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยุบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วุฒิมพร ประทุมพงษ์. (2556). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). *ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน: การพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ* (วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยุบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาปฐมวัย (2-5 ปี) ฉบับสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาขององค์การมหาชน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559* สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2560, จาก http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2559.pdf